

Meerjarenbeleidsplan

2024–2029

Inhoudsopgave

1. Inleiding	1
2. Maatschappelijke context.....	3
3. Over MNH	4
4. Organisatie	9
5. Thema Duurzame Energie	12
6. Thema Biodiversiteit.....	15
7. Thema Gezonde Leefomgeving.....	19
8. Impactcijfers en communicatie.....	23
9. Financiën	26

1. Inleiding

Sinds 1969 zet de Natuur en Milieufederatie Noord-Holland zich in voor een groen, gezond en leefbaar Noord-Holland. In dit beleidsplan leggen we uit wat onze doelstellingen zijn, onze langetermijndoelen (missie) en hoe we van plan zijn deze te bereiken (visie). Na een blik op de uitdagingen waarmee onze provincie wordt geconfronteerd, beschrijven we onze strategische aanpak.

Noord-Holland staat voor aanzienlijke uitdagingen op het gebied van de leefomgeving. De transitie naar schone energie, de overgang naar een circulaire economie en het behoud en herstel van natuur en landschap zijn in onze dichtbevolkte provincie even dringend als elders in het land, zo niet urgenter.

Dit nieuwe beleidsplan is afgestemd op de veranderingen om ons heen. We zullen onze focus meer richten op integraal en gebiedsgericht werken, met klimaat, natuur en een gezonde leefomgeving als onze leidraad. Dit zal worden bereikt door onze huidige drie thema's (Biodiversiteit, Gezonde Leefomgeving en Duurzame Energie) op een meer geïntegreerde manier te benaderen. Onze rol als agendazettende partij in de agenda en beleidsvorming blijft onveranderd. We zetten onze samenwerking voort met initiatieven, zowel van bewoners als andere partners. In onze projecten zullen we de nadruk leggen op daadwerkelijke versnelling van duurzaamheid in de praktijk. We zijn ook van plan vaker zelf het voortouw te nemen. Tegelijkertijd zijn er tal van inwoners, lokale groepen, organisaties en initiatieven in Noord-Holland die graag met ons samenwerken om een groen, gezond en leefbaar Noord-Holland te realiseren.

Samen met ons netwerk kunnen we een verschil maken en veranderingen teweegbrengen!

Sijas Akkerman

Directeur Natuur en Milieufederatie Noord-Holland

2. Maatschappelijke context

De maatschappelijke context waarin we ons bevinden, wordt gekenmerkt door een groeiend besef van de noodzaak om zorg te dragen voor onze planeet en haar natuurlijke hulpbronnen. Door klimaatverandering, het verlies van biodiversiteit en de grote vraag naar natuurlijke hulpbronnen staan we voor grote uitdagingen. Als we op dezelfde manier doorgaan komt ons voortbestaan in gevaar.

Gelukkig zien we in de samenleving een groeiend bewustzijn dat verandering nodig is, hoewel sommigen nog niet precies weten wat ze moeten doen. Dit geldt ook voor bedrijven. We zoeken allemaal naar zekerheid en duidelijkheid te midden van de chaos. Leiderschap is hierbij essentieel, vooral in tijden van overgang en verwarring. Onze politieke leiders moeten het voortouw nemen. Door niets of weinig te doen, zullen de problemen alleen maar groter worden.

Om de verandering voor elkaar te krijgen is het van nog groter belang geworden om de samenleving te betrekken bij en te mobiliseren voor de uitdagingen op klimaat, biodiversiteit en de gezonde leefomgeving. Het is essentieel de komende tijd in te zetten op het bestrijden van energiearmoede, alle inwoners mee laten doen met vergroeningsprojecten in wijken en buurten. Juist ook de omwonden van snelwegen, vervuilende grote bedrijven zoals Schiphol en TATA-Steel verdienen het om door de overheid serieus genomen te worden.

In deze tijd van maatschappelijke bewustwording en verantwoordelijkheid reageren we met ons meerjarenbeleidsplan op de dringende behoeften en prioriteiten van onze samenleving. Het behoud van biodiversiteit, het creëren van een gezonde leefomgeving en het bevorderen van duurzame energie zijn geen optionele doelstellingen, maar cruciale stappen naar een duurzame toekomst. Dit plan legt de basis voor ons gezamenlijke streven om deze doelen te bereiken en een betere wereld voor onszelf en de generaties na ons achter te laten.

3. Over MNH

MISSIE

We organiseren lokale samenwerking met inwoners, organisaties en de politiek, om op basis van kennis te bouwen aan een groen en gezond Noord-Holland.

Natuur en Milieufederatie Noord-Holland (MNH) is het netwerk van en voor de lokale organisaties die zich inzetten voor het herstellen, beschermen en versterken van natuur, landschap, milieu en een gezonde leefomgeving in Noord-Holland. Tegelijkertijd bevordert MNH de verduurzaming van de productie en consumptie van goederen en diensten. Bovendien dragen wij op deskundige, kritische en creatieve wijze bij aan de kwaliteit van de besluitvormingsprocessen van het openbaar bestuur en bij bedrijven. Tenslotte informeert en betreft MNH burgers in de energieke samenleving bij het opstellen en uitvoeren van (provincie-)beleid waardoor kennis wordt verspreid en de beleidsvorming wordt versterkt.

VISIE

Een groen, gezond en leefbaar Noord-Holland. Noord-Holland is een provincie met een mooi landschap, een rijke natuur en een schoon, toekomstbestendig milieu.

Wij zien een provincie voor ons waar we duurzaam kunnen wonen en werken, waar inwoners van Noord-Holland nu én in de toekomst kunnen genieten van een gezonde en groene leefomgeving. MNH werkt samen met betrokken partijen en bewoners om onze doelen te bereiken. We voeren verschillende activiteiten uit zoals het versterken van het (duurzame/groene) maatschappelijk middenveld en het aanjagen van een duurzaam (provinciaal) beleid. Wij zijn als maatschappelijke organisatie in Noord-Holland uniek met onze focus op zowel een rijke natuur, een gastvrij landschap, een gezond leefmilieu en een duurzame economie. We richten ons daarbij op de hoofdthema's Duurzame Energie, Biodiversiteit en Gezonde Leefomgeving. Onder deze thema's vallen verschillende projecten die bijdragen aan de realisatie van onze doelstelling, direct en indirect.

Thema Duurzame Energie

MNH streeft naar een duurzaam Noord-Holland waarin we klimaatneutraal kunnen wonen, werken en reizen. Goede inpassing van wind- en zonne-energie in het Noord-Hollands landschap, behoud van natuur, sterke participatie en draagvlak van lokale bewoners zijn hierbij de speerpunten.

Thema Biodiversiteit

Biodiversiteit is hard nodig voor een gezond ecosysteem, gevarieerde en aantrekkelijke natuur en diensten zoals voedsel en klimaatregulatie. Steeds meer bewoners, boeren, bedrijven en overheden zien hier ook het belang van. Daarom werken we aan verschillende projecten om biodiversiteit te versterken.

Thema Gezonde Leefomgeving

Noord-Holland is een dichtbevolkte provincie en de druk op onze leefomgeving is groot. Het vraagt inspanningen om onze leefomgeving leefbaar en gezond te maken en te houden. Inspanningen van bewoners, organisaties, bedrijven en overheden. We zetten ons in en komen in actie voor een mooi, gezond en leefbaar Noord-Holland.

In de komende hoofdstukken wordt dieper ingegaan op onze doelen en resultaten binnen de 3 hoofdthema's.

STRATEGIE

Vanuit onze missie en visie werken we toe naar een toekomstbestendig Noord-Holland. We stimuleren participatie en delen kennis om door middel van lokale initiatieven een mooie en gezonde leefomgeving te creëren voor iedereen.

Onze kernwaarden

De kernwaarden van onze organisatie zijn **Deskundig**, **Duurzaam** en **Verbindend**.

Deskundig

We zijn deskundig in onze aanpak. Professionele kennis op onze kernthema's hebben we zelf in huis. Specialistische kennis halen we uit ons netwerk. Dat ook bestaat uit wetenschappelijke organisaties.

Duurzaam

We staan voor een groene samenleving en duurzame omgang met de natuur. Dat betekent ook dat we impact van onze projecten duurzaam moet zijn; het lange termijn effect voor ogen houden en impact meten.

Verbindend

Er is geen andere organisatie die er voor zorgt dat alle lokale stakeholders – zowel burgers en overheid als bedrijven – participeren om te werken aan een groen, gezond en leefbaar Noord-Holland. We brengen bottom-up initiatieven met top-down beleidsprocessen en uitvoeringsprogramma's bij elkaar.

Onze merkwwaarden

Onze merkwwaarden laten zien wat het allerbelangrijkste is voor ons, wat onmiskenbaar van ons is en wat ons waardevol maakt voor onze stakeholders.

Als een goede buur

Toegankelijk voor zowel bewoners als boeren en bedrijven, maar ook voor politieke instellingen. We zijn er voor iedereen die wil bijdragen aan een gezond, mooi en duurzaam Noord-Holland. We ondersteunen initiatieven en verbinden ze met de juiste partijen

We doen het samen

Stimuleert participatie om samen te werken aan een gezond en leefbaar Noord-Holland. We verbinden mens en natuur, de natuur en de stad en andersom. We nemen een onafhankelijke positie in en zijn niet activistisch. Ook op lastigere dossiers, zoals vliegverkeer

Op basis van kennis

We zijn deskundig in onze aanpak, hebben de juiste kennis in huis en weten altijd wat er speelt: lokale initiatieven, de nieuwste onderzoeken en de mogelijkheden binnen de provincie

Lokaal samenwerken

Lokaal samenwerken staat bij ons centraal. We zijn de verbindende kracht van lokale initiatieven. Zie ons als die actieve buurvrouw die altijd weet bij wie je terecht kan. We zijn er voor iedereen die wil bijdragen aan een gezonde, duurzame en leefbare provincie. Met onze deskundige, onafhankelijke aanpak kunnen we adviseren, aanjagen en verbinden. Van geveltuintjes tot aan toekomstbestendige luchtvaart. We stimuleren participatie omdat we geloven dat daar de verandering zit. Dit doen we samen met ons grote netwerk van aangesloten organisaties en samenwerkingsverbanden.

We benaderen duurzaamheidsopgaven en onze projecten integraal. De hoofdthema's waar we aan werken geven richting maar zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en verweven. Zo werken we bijvoorbeeld binnen Duurzame Energie aan projecten voor meervoudig ruimtegebruik bij agrariërs en kijken we hoe we de energietransitie zo natuurinclusief kunnen realiseren. Een ander voorbeeld is vezelteelt (koolstofopslag) als alternatieve gewassen voor agrariërs die uiteindelijk weer in de bouw toegepast kunnen worden. We kijken hoe de thema's elkaar kunnen versterken om de impact van onze projecten te vergroten.

Ons netwerk

In ons werkveld hebben we naast de overheid ook te maken met het bedrijfsleven, particulieren en bedrijven met een maatschappelijke doelstelling, zoals woningcorporaties, drinkwaterbedrijven, energieproducenten en. Ook zij hebben belang bij een maatschappelijke organisatie die hen ondersteunt bij het realiseren van hun ambities. De kracht van MNH ligt hier in sociale innovatie: het verbinden van partijen rondom maatschappelijk urgente thema's. We zijn daarbij ook in staat informele netwerken te koppelen aan formele netwerken. MNH heeft namelijk een sterk en breed netwerk ontwikkeld, waarin de actieve inwoners van Noord-Holland een belangrijke rol spelen.

Groen in de Buurt

Ook nationaal werken de provinciale Natuur en Milieufederaties samen. Dit om van elkaar te leren, maar ook omdat sommige uitdagingen (inter)nationaal zijn, waarvoor we de krachten bundelen. We zijn tegelijkertijd ook in staat om (inter)nationale uitdagingen te vertalen naar regionale acties. Dit door onze kennis van de regio en haar spelers.

Onze achterban bestaat uit lidorganisaties en organisaties en individuen waar wij (projectinhoudelijk) mee samenwerken. Onze organisatie is een vereniging waarvan leden een belangrijk onderdeel zijn. Toch zien we afnemende betrokkenheid en betalingen van onze leden. Graag willen we onze leden opnieuw enthousiasmeren voor MNH en ons ledenbestand uitbreiden. Betrokkenheid bij leden is namelijk niet alleen cruciaal voor het behalen van onze doelen, maar het is ook een belangrijke factor voor het zorgen voor meer draagvlak binnen de gemeenschap. Daarnaast onderzoeken wij manieren om individuen structureler aan onze organisatie te binden.

Werkwijze

Er is niet één strategie of werkwijze die altijd tot het beste resultaat leidt. Toch is er op vier hoofdlijnen wel een beschrijving te geven van hoe we als MNH werken aan het bereiken van onze doelen; een groen, gezond en leefbaar Noord-Holland door lokale samenwerking.

1. Onafhankelijk en maatschappelijk

MNH is een maatschappelijke organisatie in Noord-Holland, die lokaal verankerd is en zich onafhankelijk opstelt. Wij verbinden ons met lokale bedrijven om stappen te zetten en in die relatie zijn we betrouwbaar en deskundig. Onze onafhankelijkheid en maatschappelijke taak onderscheiden ons van commerciële partijen.

2. Het versnellen van duurzaamheid

MNH daagt overheden, bedrijven en inwoners uit om zuinig te zijn op hun leefomgeving (water, bodem, lucht en natuur), kringlopen te sluiten (afval, voedsel, grondstoffen) en gebruik te maken van hernieuwbare energie. In deze uitdaging zetten we altijd een grotere stap of bereiken we meer mensen dan gangbaar.

3. Van en voor de inwoners van Noord-Holland

Wij verbinden ons met de vele aangesloten organisaties, nemen deel aan provinciale projecten en activiteiten en vormen actief onderdeel van onze netwerken. Wij ondersteunen lokale initiatieven die zorg hebben voor hun leefomgeving en zij die stappen zetten voor een duurzaam Noord-Holland.

4. Ondernemend innoveren

MNH sluit aan bij maatschappelijke behoefte, neemt initiatief en is constant op zoek naar kansen. Daarbij gaat het om kansen die innovatief zijn en bijdragen aan een duurzame ontwikkeling. Dit doen we samen met overheden, bedrijven en inwoners.

4. Organisatie

EXTERNE ORGANISATIE

Het onderhouden van netwerken en relaties is van vitaal belang voor onze organisatie én inherent aan acquisitie. We zetten ons in om de buitenwereld binnen te halen. Constant werken directeur en medewerkers samen aan het onderhouden, versterken en uitbreiden van ons netwerk met politiek, overheden, actieve burgers, collega-organisaties en bedrijven.

MNH onderhoudt ook een intensieve samenwerkingsrelatie met de terrein beherende organisaties in Noord-Holland: Landschap Noord-Holland, Vereniging Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Goois Natuurreservaat, PWN, IVN Noord-Holland, Waternet en de recreatieschappen. De samenwerking heeft betrekking op ruimtelijke ontwikkelingen en gemeenschappelijke acties op beleidsdossiers. De nadruk ligt momenteel op beleidsbeïnvloeding rondom het PPLG (de provinciale stikstofplannen). Hierin komen meerdere doelen voor zowel de natuurgebieden, de overgangszones, verbindingzones en het landelijk gebied samen. MNH heeft nadrukkelijk een rol als verbinder tussen bovenstaande partijen, landbouworganisaties, waterschappen, gemeenten en bewoners (initiatieven).

Onze samenwerking met de elf andere provinciale natuur en milieufederaties en de Stichting Natuur en Milieu is veelzijdig en intensief. Veel van de (actuele) onderwerpen waarmee we ons bezighouden zijn vaak niet tot de provincie beperkt. Als MNH participeren we actief in het landelijke netwerk door regelmatig ook (betaalde) klussen uit te voeren. Via de Stichting De Natuur en Milieufederaties (koepel van Natuur en Milieufederaties) worden ook de middelen die wij van de Nationale Postcode Loterij ontvangen toegedeeld, deels in de vorm van vrij beschikbare, deels in de vorm van projectgebonden middelen. De directeur maakt q.q. deel uit van de federatieraad van de landelijke stichting.

INTERNE ORGANISATIE

MNH is de laatste jaren gegroeid in personele omvang, momenteel zijn 10 medewerkers in dienst met een totale omvang van 8 FTE. Een verdere groei naar 10-12 FTE in de komende jaren is gewenst. Daarmee kunnen we onze ambities inlossen, vergroten we onze effectiviteit en flexibiliteit en is de overhead beter te dragen. Eén en ander is natuurlijk afhankelijk van de financieringsmogelijkheden voor projecten door overheden,

maatschappelijke organisaties en bedrijven. De focus zal liggen op het aantrekken van senior capaciteit om de acquisitieopgave breder in de organisatie te beleggen, met als doel de basis van de organisatie te versterken. Daarnaast zal er rond de kern van vaste medewerkers een flexibele schil opgebouwd worden met deskundigen die op project- of programmabasis ingezet kunnen worden. We willen structureel plaats bieden aan stagiaires die een bijdrage leveren aan onze programma's en ons voorzien van frisse inzichten.

Professionals bij MNH werken zelfstandig en zijn daadkrachtig. De medewerkers van MNH zijn bevoegen en gedreven en hebben een ideële verbinding met natuur, milieu en landschap. Ze zijn ambitieus, omdat ze geloven in onze missie. Er is een schat aan kennis en ervaringen. Het vasthouden van waardevol personeel is essentieel voor het bevorderen van het welzijn en de groei van een organisatie. Bij MNH zetten we actief in op de professionele ontwikkeling van medewerkers, waarbij we mogelijkheden voor cursussen en opleidingen aanbieden. Alle medewerkers doen mee aan de NMF-Academie, ons landelijke opleidingsprogramma. Met een uitgebreid aanbod gericht op persoonlijke ontwikkeling en inhoudelijke verbreding en verdieping met ontwikkelprogramma's, cursussen, intervisies, masterclasses enz. Jaarlijks vinden besprekingen plaats over groeimogelijkheden om onze medewerkers te ondersteunen in hun loopbaanontwikkeling. MNH implementeert flexibele werkregelingen, waaronder de mogelijkheid tot thuiswerken, om medewerkers meer controle te geven over hun werk- en privébalans. Daarnaast organiseren we regelmatig teamactiviteiten en sociale evenementen met als doel de betrokkenheid te vergroten en een positieve werkomgeving te bevorderen.

Om onze acquisitievaardigheden en -activiteiten verder te verbeteren is het van belang dat wij enerzijds oog hebben voor maatschappelijk urgente ambities en anderzijds onze persoonlijke relaties met (nieuwe) partners verbeteren en intensiveren. Dit vereist ondernemerschap van de werknemers. Als kleine organisatie zijn we sterk afhankelijk van ons netwerk en onze partners. Daarom is het belangrijk dat wij in ons werk kunnen verbinden, dat we betrouwbaar, open en transparant zijn en dat we goed en helder communiceren.

Door de groei van de organisatie en veranderende manier van (online) werken is onze huidige huisvesting niet goed ingericht. Wij zullen daarom onderzoeken hoe we onze kantoorruimte kunnen optimaliseren, danwel verplaatsen naar een meer geschikte locatie.

DOELEN

- MNH heeft haar bestaande netwerk van provincie, gemeenten, waterschappen, maatschappelijke organisaties, IVN en (lokale) natuurorganisaties verstevigd en haar netwerk sterk uitgebreid met bedrijven.
- MNH heeft draagvlak en zichtbaarheid vergroot door meer mensen en partners bij haar werk te betrekken.
- Medewerkers zijn professioneel, creatief, ondernemend en hebben verstand van het vakgebied waarop ze opereren. Het personeelsbestand is heeft een vaste kern met daaromheen een flexibele schil.
- De omvang van de organisatie is gegroeid in overeenstemming met de maatschappelijke behoefte.
- MNH is financieel en qua personeel een gezonde en sterke organisatie met een adequate interne bedrijfsvoering.
- MNH heeft een reserve van €400.000,=

5. Thema Duurzame Energie

DOELEN 2029

Het programma Duurzame Energie zet in op een duurzaam Noord-Holland waarin we klimaatneutraal kunnen wonen, werken en reizen. Goede inpassing van wind- en zonne-energie in het Noord-Hollands landschap, behoud van natuur, sterke participatie en draagvlak van lokale bewoners zijn hierbij de speerpunten. Nog maar een klein percentage van de totale energievoorziening in Noord-Holland is duurzaam. Om ervoor te zorgen dat we de klimaatdoelen halen moeten we stevig inzetten op besparing, opslag én opwekking van duurzame energie.

Pijlers

We hebben drie pijlers waar we aan werken:

- 1 Opwekking duurzame energie: Wind- en zonneparken op zee en land die natuurinclusief worden aangelegd
- 2 Verduurzamen energie gebruik bebouwde omgeving: onder andere door het aardgasvrij maken van wijken en isoleren van woningen
- 3 Lobby, beleidsbeïnvloeding en kennisdeling op het gebied van energie-infrastructuur en draagvlak organiseren voor de noodzakelijke aanpassingen van de energie-infrastructuur.

Doelen

De belangrijkste (sub) doelen waar we vanuit deze pijlers naartoe werken zijn:

1. Voortzetten rol in uitvoering activiteiten rondom de Regionale Energie Strategieën: advisering en ondersteuning gemeenten

2. Proefpercelen meervoudig agrarisch ruimtegebruik realiseren: zowel in de vorm van wind als zon op agrarisch land
3. Besparen van gas in wijken en straten en wijken en straten van het gas af halen
4. Bijdragen aan oprichten energiecoöperaties en lokaal eigendom
5. Actieve rol bij de inpassing van de energie-infrastructuur in het Noord-Hollandse landschap
6. Participatie burgers bij bovenstaande trajecten
7. Kennis delen en informeren over laatste ontwikkelingen

ONZE UNIEKE POSITIE

Bij lokale projecten is onze kracht dat we de bewoners van specifieke wijken en de ambtenaren en bestuurders van de daarbij behorende gemeenten al goed kennen van groen- of van gezondheidsprojecten, zodat we daar ook snel een project rondom duurzame energie kunnen opzetten.

Bij de lobby voor, inspraak bij en eventueel verzet tegen grote infrastructuurprojecten is onze visie onze kracht. Door, eventueel samen met de 'natuurorganisaties', onvoorwaardelijk te pleiten voor én duurzaam opgewekte energie én een mooi landschap én voor meer natuur, worden we maximaal gehoord. De visie 'Natuurlijk Noord-Holland 2050' is daarvoor de basis.

ACTIVITEITEN EN RESULTATEN 2029

Onze kracht is onze aanwezigheid in de bestuurlijke overleggen die we combineren met kennis van zaken over en een breed netwerk in de uitvoering. We zijn daarbij als samenwerkende partner in de participatiecoalitie.

Onze aanpak en diensten zijn zoveel mogelijk geoptimaliseerd, zodat ze steeds sneller, goedkoper en beter kunnen worden uitgevoerd. Daarom wordt elk project na afloop geëvalueerd en worden verbeteringen doorgevoerd.

Communicatie rondom al onze activiteiten is een integraal onderdeel daarvan, gericht op het activeren van onze achterban en het verkrijgen van nieuwe opdrachten.

Lobby's en projecten waar we niet zelf op willen of kunnen reageren, laten we doen door de leden van onze achterban die daar belang bij hebben: organisaties, burgers, of b.v. onze energieboswachters.

We werken aan de volgende projecten binnen de pijlers:

Opwekken duurzame energie

Zonneparken

- Zon-op-daken

- Zon boven parkeerplaatsen
- Minimaal 10 proefpercelen 'Zon op Agrarisch Land' gerealiseerd

Windparken

- Minimaal 10 proefpercelen 'Wind op Agrarisch Land' gerealiseerd
- Bemiddeld bij totstandkoming van 10 windparken

Overig

- 15 gemeenten ondersteund en geadviseerd bij het invullen van zoekgebieden
- 15 participatietrajecten met bewoners
- 60 Energieboswachters opgeleid
- 20 informatiebijeenkomsten over opwek duurzame energie i.c.m. natuurinclusief

Energiebesparing en aardgasvrij

Aardgasvrije Wijken en woningisolatie

- 50 'aardgasvrij' en isolatie projecten gedaan
- Minimaal 10 haalbaarheidsonderzoeken MRA gedaan
- Minimaal 10 wijken daadwerkelijk van het gas af

Informatie en kennisdeling over energiebesparing

- We organiseren door het jaar heen masterclasses, workshops, leergangen, excursies enz. op dit thema.

Energie Infrastructuur

pMIEK, VAWOZ, OER en NOVEX

- Actieve participatie in politieke en ambtelijke overleggen
- Overleg initiëren met betrokken partijen en betrekken van inwoners bij gevoelige onderwerpen
- Organiseren van tijdige participatie van de juiste partijen

Een aantal van deze resultaten worden samen met de partners van de Participatiecoalitie bereikt.

VERDIENMODEL

Haalbaarheidsonderzoeken worden gefinancierd door de provincie of door de RES-organisatie, lokale projecten door de gemeenten. Vooral bij de gemeenten lijkt er ruimte te zijn, die wij nu nog niet benutten. Op de korte termijn willen we de lobby-projecten laten financieren door het ministerie (via de koepel organisatie).

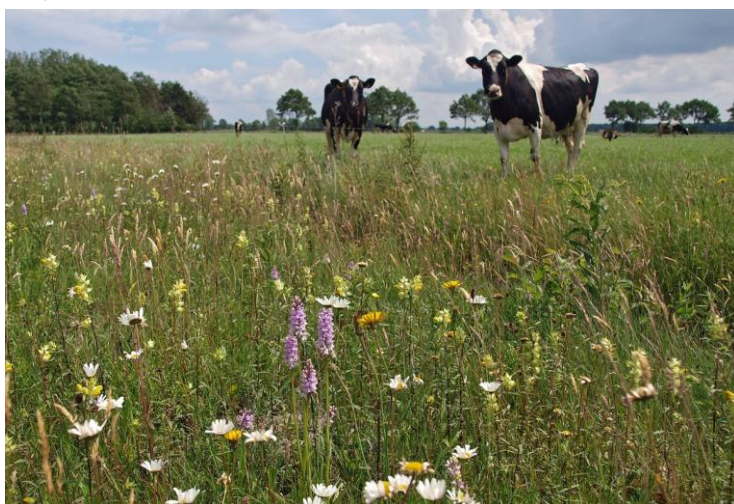
Door evaluatie na afloop zullen we de prijs van de diensten steeds blijven bijstellen.

We onderzoeken ook of we middelen kunnen generen uit haalbaarheidsonderzoeken op het gebied van duurzame energie opwekking.

6. Thema Biodiversiteit

DOELEN 2029

Het programma biodiversiteit zet in op herstel en het versterken van de biodiversiteit in zowel het bebouwde- als het landelijke gebied. We streven naar meer kwalitatieve en robuuste natuur en hiermee een sterk eco-hydrologisch systeem zowel in én buiten de natuurgebieden. We werken nauw samen met andere natuur- en agrarische organisaties en de provincie in het realiseren van dit doel. De projecten en resultaten in het programma dragen bij aan de visie "[Natuurlijk Noord-Holland 2050](#)" opgesteld met Terrein Beherende Organisaties (TBO's).

Pijlers

We hebben drie pijlers waar vanuit we werken:

1. Natuurinclusieve landbouw, een systeem waarbij natuur en landbouw samengaan in het landelijke gebied;
2. Vergroenen van de bebouwde kom met burgers en beleidsmedewerkers voor meer biodiversiteit;
3. Lobby met TBO's en agrarische (natuur)organisaties voor natuurvriendelijk beleid in Noord-Holland

Doelen

De belangrijkste (sub)doelen waar we vanuit deze pijlers naartoe werken zijn:

De biodiversiteit neemt weer toe (met 5% per jaar)

- In 2027 is de NNN gerealiseerd

- De KRW doelen zijn gerealiseerd
- De stikstof uitstoot is in 20230 teruggedrongen (met spoed rond de natuurgebieden)
- Verhogen van het waterpeil in de veengebieden (waar dat kan) > 2030 veenweide netto carbon sink
- Kerngebieden voor weidevogels ontwikkeld (AP Grutto)
- De landbouw in NH is biologisch of natuurinclusief
- 30 boeren direct geholpen natuurinclusief te worden

150 wijken en of bedrijven groener, gezonder en leefbaarder

- In 2030 voldoet voor iedere inwoner het huis aan de 3-30300 regel
- 20 wijken vergroend voor meer biodiversiteit (Green Spots/ Groen in de Buurt)
- Groene bewonersinitiatieven gesteund middels "groen loket" (propositie gemeenten ontwikkeld en opgestart)
- Netwerk van gemeente-ambtenaren dat gezamenlijk werkt aan groenblauw bebouwd gebied
- Basis nacht van het wad ondernemers netwerk
- Nachttuinen en daarmee nachtbiodiversiteit
- Donkerte van de wadden kaart
- 1e editie Donkerte in NH en aanvraag 2e editie

ONZE UNIEKE POSITIE

De Unique Selling Point van MNH op dit thema is het netwerk en samenwerking met koplopers in transitie naar natuurinclusieve landbouw. Ons netwerken en de projecten die we samen uitvoeren bieden veel succesverhalen uit de praktijk en voorbeelden voor anderen om de kennis uit op te doen en zelf toe te passen.

ACTIVITEITEN EN RESULTATEN 2029

Natuurinclusieve landbouw

Agroforestry

- Vergroten arsenaal agroforestry
- Minimaal 5 proefpercelen agroforestry aangelegd
- We ondersteunen nog eens 10 agrariërs
- Noord-Holland is voorbeeld van "best practices" agroforestry

Boer&Buur met natuur

- 2 coalities succesvol ondersteund
- Netwerk van boerburger coalities
- Loket/ aanspreekpunt voor burgers/ boeren die aan de slag willen

Landschapselementen

- Pilots met minimaal 3 agrariërs afgerond
- Plan voor uitrol en financiering

Verdienmodellen

- Valuta voor veen (opschaling naar 5 pilots, MNH als de kennispartner voor CO2 verwaarding veenweide)
- Nieuw project rondom innovatieve teelten gefinancierd en gestart)

Overig

- Expert op gebied van agroforestry
- Actief netwerk van minimaal 25 agrariërs met wie we projecten doen

Vergroenen bebouwde kom met burgers en beleidsmedewerkers

Groen in de buurt

- Continuering/ opschaling project
- Minimaal 20 wijken vergroend en biodiversiteit omhoog

Gemeenten

- Uitbouw van gemeenten netwerk (beleidsmedewerkers)
- Initiator/ aanjager van groene projecten

Bedrijventerreinen

- Ontwikkelen plan/ financiering voor groen bedrijven terrein

Lobby voor natuurvriendelijk beleid

Stikstof en PPLG

- Visie 2050 geïntegreerd in beleid provincie

Netwerk en partners

- Versterking netwerk met agrariërs en partners zoals Caring Farmers aanvullend op TBO lobby

VERDIENMODEL

Waar eerder de financiering op projectbasis en bij verschillende financiers vandaan kwam. Zetten we er nu op in om de financiële basis te verstevigen. Meer langdurige en opschaalbare projecten die vanuit grotere financiers worden gesteund. Dit betekent:

- Langdurige samenwerking met de provincie in het kader van de gebiedsprocessen. MNH pakt hier een meerjarige constructieve rol op.
- Voor de uitvoering van projecten (zoals agroforestry) gaan we op zoek naar bijdragen vanuit fondsen voor meerjarige financiering en opschaling van de plannen die we hebben uitgevoerd.
- Op thema's zoals natuurinclusieve landbouw trekken we samen op met (nieuwe) partners zoals Caring Farmers voor gezamenlijke planontwikkeling en acquisitie.

- Op thema's zoals nieuwe verdienmodellen voor agrariërs zoeken we samenwerking met andere federaties/ de koepel om projecten voor innovatieve teeltsystemen (zoals eerder agroforestry) te ontwikkelen en verder uit te rollen en op te schalen.

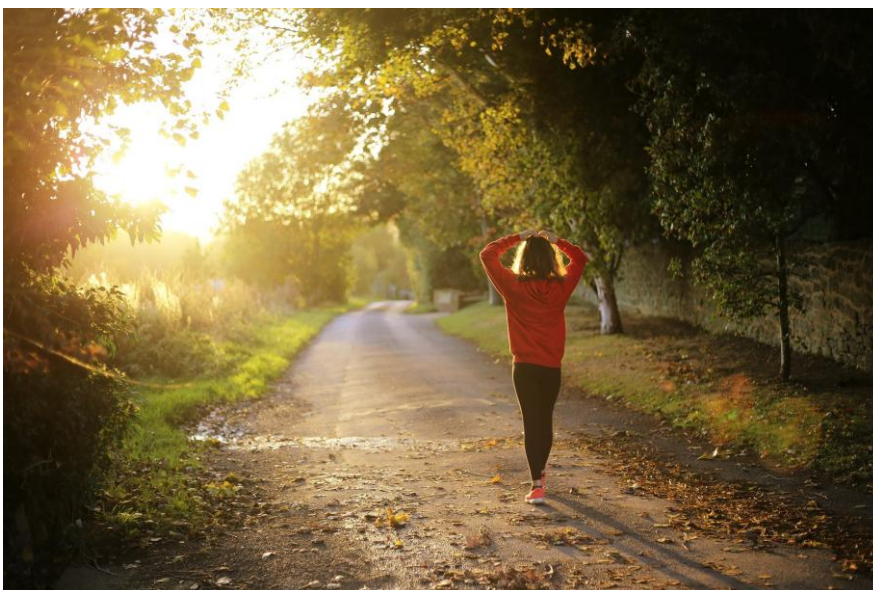
7. Thema Gezonde Leefomgeving

DOELEN 2029

Gezonde Leefomgeving is in 2022 als programma opgenomen in de nieuwe positionering van MNH. Hoewel er de afgelopen jaren zeker projecten zijn uitgevoerd die onder dit thema vallen, gaan we dit programma nog verder uitbouwen. Doel voor de komende jaren is in eerste instantie het programma stevig vorm te geven en op de kaart te zetten.

De projecten en activiteiten binnen dit thema zijn gericht op gezonde kwaliteit van woon- en werkomgeving in Noord-Holland en de ontwikkeling van gezonde inrichting van gebieden. Dit geldt zowel voor stedelijk als landelijk gebied.

Ons doel is dat in 2030 overal in Noord-Holland minimaal WHO-doelstelling voor luchtkwaliteit en geluid worden gehaald en aan de WHO-normering voor Zeer Zorgwekkende Stoffen wordt voldaan. Dat het overal in Noord-Holland waar dat kan weer echt donker is. Dat burgers nog meer dan nu door overheden betrokken worden bij het inrichten van de gezond leefomgeving. En dat overheden weer instaat zijn om de gezondheid van de omwonenden van TATA-Steel, Schiphol en bijvoorbeeld de bollenteelt weer echt te beschermen.

Pijlers

We werken aan de volgende pijlers:

1. Verduurzamen en vergroenen stedelijke omgeving, onder andere ook vanwege klimaatadaptatie

2. Realiseren groene en gezonde leef- en woonomgeving, onder andere door emissies uit de industrie, geluidsoverlast door de luchtvaart en emissies van het wegverkeer te verminderen.
3. Participatie bij en invloed op inzet van instrumenten van de Omgevingswet zodat inwoners zelf invloed hebben op het gezonder maken van de leefomgeving
4. Lichtvervuiling tegen gaan en donkertebeleving stimuleren
5. Een sterke overheid die in staat is de leefomgeving echt te beschermen, onder andere ook om de systeemfouten in de besluitvormingsprocessen van de overheid op te lossen waar het gaat om de bescherming van milieu en gezondheid.

Doelen

Het thema gezonde leefomgeving is in ontwikkeling. Daarom benoemen we de doelen als volgt:

1. MNH verduurzaamt de stedelijke omgeving en realiseert een gezonde woonomgeving. We willen klimaatveranderingen voorkomen, maar er ook voor zorgen dat we ons aanpassen aan de veranderingen (tegengaan van hitte en wateroverlast/tekort door groen-blauwe ingrepen te begeleiden)
2. In de planvorming voor gebieden en gemeenten geldt de gezonde leefomgeving als uitgangspunt; meer groen en bewegen (wandelen, fietsen, spelen), plekken voor ontspanning en ontmoeting, gezonde mobiliteit (luchtkwaliteit en geluid), en een goede toegang tot voorzieningen.
3. We streven naar een gezonde ontwikkeling van Schiphol en Tata-Steel en de haven van Amsterdam; We steunen het groen staal plan van TATA-Steel (met nagenoeg geen uitstoot van Co₂, No₂, en ZZS), we streven naar een krimp van Schiphol en een mobiliteitsaanbod in Noord-Holland waardoor WHO-doelen voor geluid en luchtkwaliteit en de ZZS-normen gehaald worden.
4. Participatie bij en invloed op inzet van instrumenten van de Omgevingswet – handelingsperspectieven bieden (omgevingswaarden, -visies en -plannen) bij provincie en gemeenten met uitgangspunten groene en gezonde leefomgeving, stimuleren en begeleiden van initiatieven in projecten;
5. De begeleiding van organisaties en belangengroepen en hen ondersteunen en het indienen van zienswijzen en onze invloed aanwenden om de omgevingskwaliteit en omgevingsplannen te verbeteren.
6. De unieke en waardevolle donkerte van het Waddengebied en in andere delen van Noord-Holland beschermen en bevorderen door het bekendmaken van de negatieve gevolgen van lichtvervuiling, initiatieven te starten om lichtvervuiling te verminderen, het bouwen van donkerte-beleefplekken en het aanleggen van nachttuinen.

7. Het onder de aandacht brengen van weeffouten in de besluitvorming omtrent enkele milieuvraagstukken – de luchtkwaliteit rond TATA-Steel, vliegtuighinder rond Schiphol, bestrijdingsmiddelen in de bollenteelt – met in het bijzonder aandacht voor het gebruik en misbruik van wetenschappelijk onderzoek.

ONZE UNIEKE POSITIE

Als MNH hebben we veel contacten in buurten en wijken en met lokale inwonersgroepen die strijden voor hun gezond leefomgeving. Wie zien wat er nodig is om wijken en buurten gezond te maken. En we zien ook dat voor inwoners vaak een ingewikkelde opgave is. Omdat je, als je iets voor elkaar wilt krijgen, moet schakelen met verschillende onderdelen van de gemeente, provincie, soms zelf het rijk en allemaal andere instanties. Omdat de MNH ook goed in het politiek bestuurlijke netwerk is gepositioneerd en we veel kennis en ervaring hebben van hoe een omgeving gezonder te maken, kunnen we samen met inwoners het verschil maken.

VOORGENOMEN ACTIVITEITEN

1. Ons programma gezonde leefomgeving is in ontwikkeling. We willen de volgende activiteiten realiseren, de komende jaren. Of dat gaat lukken is vooral afhankelijk van de vraag of we hier voldoende financiering voor kunnen krijgen.
2. Uitvoeren citizen science projecten positieve gezondheid (LBI), geluid en luchtkwaliteit met lid-organisaties MNH;
3. Uitvoering projecten afname luchtverontreiniging (houtstook, mobiliteit) en geluid in minimaal vijf gemeenten
4. Begeleiding van activiteiten van inwoners van kwetsbare wijken rond gezonde leefstijl in gezonde omgeving, bijvoorbeeld met LBI in ateliers positieve gezondheid of inzet hinder-app.
5. Trainingen, inspraak en activiteiten rond omgevingswet gerealiseerd door groene vrijwilligers (2023, 2024, 2025)
6. Deelname en voorstellen in MRS en participatieprocessen Tata Steel
7. Onze expertise op het gebied van lichtvervuiling inzetten in de realisatie van donkertere beleefplekken en nachttuinen. Een belangrijk onderdeel hierbij is het stimuleren van regelvoering die lichtvervuiling tegengaat.

VERDIENMODEL

Gezien het programma Gezonde Leefomgeving nog grotendeels opgezet en uitgebouwd moet worden zullen veel verschillende financieringsbronnen onderzocht worden. We zien momenteel mogelijkheden bij de volgende financiers:

- Privé fondsen (Longfonds, KWF, Parkinson fonds, Oranjefonds)
- Maatschappelijke organisaties
- Onderzoeksfondsen zoals ZonMW en specifiek onderzoek zoals bv. naar slaap en lichtvervuiling of geluid bij universiteiten
- Gemeenten; gelden vanuit SLA
 - Rijksoverheid: o.a. VWS (SPUK-uitkeringen Brede SPUK-regeling en Subsidies aan Instellingen (dus-i.nl) en I&W voor specifieke projecten
 - Provinciale overheid: Provincie; deelname aan gebiedsprocessen en –ontwikkeling, transitie duurzame energie

De ervaringen in de eerste jaren moeten uitwijzen welke financieringsstrategie het meest kansrijk blijkt.

8. Impactcijfers en communicatie

Communicatie is voor MNH van groot belang om haar netwerk te bereiken én effectief invloed uit te oefenen op de ontwikkelingen met betrekking tot natuur, milieu en duurzaamheid in onze provincie. In onze projecten is communicatie een vast element en een onderdeel van de deelbegrotingen.

Een verslechterde relatie of onvoldoende kunnen aantonen van onze meerwaarde op ambtelijk of bestuurlijk niveau en/ of bij maatschappelijke partners kan leiden tot een geheel of gedeeltelijk verlies van bestaande subsidies of projectfinancieringen. Daarnaast kan het ook invloed hebben op het bereiken van de doelen van MNH.

MNH kan haar werk doen door de financiering van de opdrachtgevers van onze projecten. Bij het verkrijgen van nieuwe projecten is ons netwerk en onze kennis één van onze *unique selling points*. Toch is het, juist door dit projectmatige werken (meestal in samenwerkingsverbanden), moeilijk om tijd en geld vrij te maken om te bouwen aan ons netwerk.

Door groei van de organisatie is het noodzakelijk dat communicatietaken worden gecoördineerd door de communicatiecollega's, waar de projectleiders eerder zelfstandiger te werk gingen. Ook is het belangrijk dat alle collega's weten hoe ze de missie van MNH het beste kunnen overdragen in hun dagelijkse werkzaamheden. Een overlegstructuur en makkelijk bruikbare formats zijn daarbij onmisbaar.

DOELEN

De komende jaren willen we onze positionering in het werkveld en onze binding met onze achterban vergroten en versterken. Dit doen we door de manieren waarop mensen ons kunnen steunen uit te breiden en deze mogelijkheden zichtbaarder te maken. Ook voegen we het onderwerp communicatie en positionering expliciet toe aan de protocollen die we gebruiken bij het managen van projecten. Zo nemen we gezamenlijk verantwoordelijkheid voor het bijhouden en effectief inzetten van de contacten die we opdoen tijdens onze projectwerkzaamheden. We zetten stappen om onze zichtbaarheid in samenwerkingen te vergroten om zo meer leden en vrienden te werven. In onderstaand schema zie je hoe kennis en menselijk en financieel kapitaal vanuit de projecten op deze manier bijdragen aan de fundering van onze organisatie.

Zo ontwikkelen we MNH tot een *one stop shop* voor Noord-Hollanders die onze missie delen. MNH is de partij die de kennis en contacten in huis heeft om complexe problemen in Noord-Holland rondom duurzame energie, gezonde leefomgeving en biodiversiteit kan oplossen.

RESULTATEN

Op basis van onze doelen kunnen we de volgende resultaten benoemen:

- Een groei van 100 naar 500 leden en vrienden in 2030
- Een groei van 8.000 naar 15.000 personen die onze missie delen en zien als onze partner (achterban)
- Jaarlijks ontvangen we totaal 2500 bezoekers bij georganiseerde activiteiten
- Jaarlijks bereiken we 50.000 personen online en worden we 200 keer in de media benoemd
- Per thema hebben we jaarlijks 1 iconisch project waar MNH om bekend staat en we groot mediabereik behalen
- We hebben een duidelijke menukaart van onze "producten/ services". Deze is online via de website van MNH na te slaan.
- We blijven externe communicatie uitdragen waarin MNH uniek is en zich onderscheidt.
- Doorontwikkelen van onze positie in het maatschappelijk middenveld in Noord-Holland.

500 leden en vrienden
aangesloten bij MNH

Jaarlijks totaal **2500** bezoekers
bij georganiseerde activiteiten

Jaarlijks **50.000** personen online
bereikt en 200 keer in de media

150 adviezen gegeven aan
inwoners en lokale en
regionale organisaties

15.000 personen die onze missie
delen (achterban)

100 nieuwe initiatieven helpen
opstarten

106 bedrijfsadviezen
gegeven over duurzame
bedrijfsvoering

14 zienswijzen en/of
beroepen ingediend

Bij **24** beleidsontwikkelingstrajecten
input geleverd

9. Financiën

ACQUISITIE

We ontvangen geen structurele subsidie. We onderhouden wel goede relaties met de provincie, voor wie wij projectopdrachten uitvoeren. Onze activiteiten voor de provincie zijn altijd in lijn met onze doelstellingen, maar zijn wel steeds gekoppeld aan de kerntaken van de provincie.

De Postcodeloterij ondersteunt ons werk structureel met een bijdrage uit de Loterijgelden. Met deze middelen kunnen we onze onafhankelijke positie waarmaken en onze leden en lokale groepen ondersteunen.

Gezien de aard van ons werk en de onafhankelijkheid die wij nastreven, zal geld van fondsen en donateurs en publiek geld ook altijd een belangrijke bron van inkomsten voor ons blijven. Tegelijkertijd moeten we creatief zoeken naar nieuwe manieren om ons missiegedreven werk te financieren. We zoeken gericht naar mogelijkheden voor (co)financiering van projecten door bedrijven en ondersteuning uit diverse (Europese) fondsen en subsidieregelingen. We kijken daarbij ook gericht naar partnerschappen met andere organisaties om gezamenlijk fondsen aan te kunnen spreken die grotere, langer lopende projecten mogelijk maken. Dienstverlening op het gebied van de energietransitie en het versterken van de biodiversiteit wordt een steeds belangrijker onderdeel van ons werk. We onderzoeken de komende jaren of het zinvol is hiervoor een apart merk op te richten, zoals Landschap Noord-Holland Natuurlijke Zaken heeft en bijvoorbeeld LTO, LTO-projecten.

Acquisitiekansen liggen in het leveren van producten en diensten die beantwoorden aan de behoefte van opdrachtgevers of partners. Daarnaast kunnen wij gericht producten en diensten ontwikkelen die in het verlengde liggen van diverse fondsen en stimuleringsgelden.

Acquisitie is bij voorkeur gericht op meerjarige projecten, waardoor de continuïteit van de organisatie geborgd blijft. Hiermee willen we een stevige basis voor ons werk vormen. Tegelijk is de realiteit dat de gemiddelde consultantopdracht rond de 25.000,- ligt en we daar wel ook van afhankelijk blijven.

BEGROTING

De huidige continuïteitsreserve bedraagt € 229.638,00. De komende jaren werken we aan het opbouwen van een reserve van € 400.000,00. Hiermee hebben we voldoende eigen vermogen voor het waarborgen van de continuïteit van de organisatie. Dat betekent dat we ieder jaar afsluiten met een positief resultaat op onze activiteiten. Uit de laatste jaren blijkt dat dat mogelijk is.

UITGAVEN							
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Personeelskosten	€ 800.000,00	€ 840.000,00	€ 882.000,00	€ 926.100,00	€ 972.400,00	€ 1.021.000,00	€ 1.072.000,00
Huisvestingskosten	€ 20.000,00	€ 21.000,00	€ 22.050,00	€ 23.150,00	€ 24.300,00	€ 25.500,00	€ 26.750,00
Kantoorkosten	€ 55.000,00	€ 57.750,00	€ 60.650,00	€ 63.650,00	€ 66.850,00	€ 70.200,00	€ 73.700,00
Overige uitvoeringskosten	€ 25.000,00	€ 26.250,00	€ 27.550,00	€ 28.950,00	€ 30.400,00	€ 31.900,00	€ 33.500,00
Directe projectkosten	€ 350.000,00	€ 367.500,00	€ 385.850,00	€ 405.150,00	€ 425.400,00	€ 446.500,00	€ 468.800,00
	€ 1.250.000,00	€ 1.312.500,00	€ 1.378.100,00	€ 1.447.000,00	€ 1.519.350,00	€ 1.595.100,00	€ 1.674.750,00

* Huisvesting = huur -/- onderhuur / belastingen en verzekering / energiekosten / kleine inventariskosten

* Kantoorkosten = kantoorbenodigdheden / telefoon-, internetkosten / administratie-, advies-, accountantskosten / automatiseringskosten / overige kantoorkosten

* Overige kosten = bestuurskosten, juridische kosten, reis- en verblijfskosten/ overige uitvoeringskosten

INKOMSTEN							
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
NPL / Fonds Prov Milfeds	€ 260.000,00	€ 280.000,00	€ 280.000,00	€ 300.000,00	€ 300.000,00	€ 320.000,00	€ 330.000,00
Subsidies overheden	€ 120.000,00	€ 150.000,00	€ 170.000,00	€ 180.000,00	€ 200.000,00	€ 200.000,00	€ 220.000,00
Acquisitie andere fondsen	€ 400.000,00	€ 400.000,00	€ 420.000,00	€ 430.000,00	€ 450.000,00	€ 470.000,00	€ 480.000,00
Opdrachten	€ 400.000,00	€ 412.500,00	€ 430.000,00	€ 440.000,00	€ 460.000,00	€ 470.000,00	€ 485.000,00
Diversen	€ 70.000,00	€ 70.000,00	€ 78.100,00	€ 97.150,00	€ 109.350,00	€ 135.100,00	€ 159.750,00
	€ 1.250.000,00	€ 1.312.500,00	€ 1.378.100,00	€ 1.447.150,00	€ 1.519.350,00	€ 1.595.100,00	€ 1.674.750,00

* NB Deze begroting geeft onze financiële ambitie weer. Omdat het niet mogelijk is om alle acquisitiekansen nu al voor de komende jaren te voorzien kan de werkelijke financiële realisatie dus afwijken van deze begroting. Wij maken jaarbegrotingen waarin de meest actuele financiële vooruitzichten verwerkt worden.

Natuur en Milieufederatie Noord-Holland

Kleine Tocht 4a
1507 CB Zaandam

mnh@mnh.nl
www.mnh.nl

075-6351598

NL44 TRIO 0379 2202 61
KvK 40634265

